

Nr 199.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående undersökning rörande reglering av Övre och Nedre Olandsån i Uppsala och Stockholms län; given Stockholms slott den 7 mars 1930.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

J. B. Johansson.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 7 mars 1930.

Närvarande:

Statsministern LINDMAN, ministern för utrikes ärendena TRYGGER, statsråden LÜBECK, BESKOW, LUNDAVIK, BORELL, VON STEYERN, MALMBERG, LINDSKOG, BISSMARK, JOHANSSON, DAHL.

Departementschefen, statsrådet Johansson anför:

I en den 19 december 1929 till Kungl. Maj:t inkommen skrivelse hava hemmansägaren Axel Andersson i Veskinge jämte medintressenter hemställt, att för undersökningar rörande reglering av Övre Olandsån i Stockholms och Uppsala län måtte beviljas ett anslag av statsmedel å 60,000 kronor.

Vidare har i skrivelse, som inkommit till Kungl. Maj:t den 22 januari 1930, Matts Jansson i Barkö med flera anhållit om statsbidrag för undersökningar angående reglering av Nedre Olandsån i Uppsala län. I sistberörda framställning har något visst belopp icke begärts men återopas

nedanintagna av statens lantbruksingenjör i Stockholms län Nils Risberg och statens lantbruksingenjör i Uppsala län Gunnar Ytterberg avgivna yttrande, enligt vilket föreslagits ett gemensamt statsbidrag å 95,000 kronor till undersökningar rörande Övre och Nedre Olandsåns reglering.

I ansökningen beträffande *Övre Olandsån* har anförts följande:

Från dalgångarna kring de inom Uppsala och Stockholms län belägna sjöarna Ovansjön, Testen, Kärven, Harsjön, Långsjön, Hosjön, Giningen, Viken och Stamsjön ävensom flera andra mindre sjöar och träsk avrunne nederbörden i åtskilliga mindre bäckar och åar, vilka sammanflöte i det gemensamma avloppet Olandsån, som slutligen avbördade vattnet i Kallrigafjärden av Bottniska viken omkring 11 kilometer västerut från Öregrund. Å en vid ansökningen fogad översiktskarta vore med blå färgbeteckning inramat vattensamlingsområdet för den del av ån, som benämndes Övre Olandsån och inom vilken under åren 1864—1870 betydande sprängnings- och rensningsarbeten hade utförts. Sedermera hade de då upprepade åsträckorna årligen rensats, så att man vågade påstå, att desamma befunne sig i tämligen gott skick. Men under de senast förflutna sex årtiondena hade det alltmer visat sig, att de på 1860-talet åstadkomna dimensionerna av ån icke vore tillräckliga för att inom åbräddarna rymma tillrinnande vattenmängder, utan vore de i dalgångarnas lägre delar belägna mestadels odlade fälten så gott som årligen ej blott vid vårflöden utan även vid starka sommarregn översvämmade eller besvärade av så högt vattenstånd att, där ej skördarna helt bortspolades, avkastningen väsentligen nedsattes till såväl kvantitet som kvalitet, varjämte givetvis brukningen i hög grad försvårades, gjordes tyngre och sämre än på bättre torrlagda fält.

Enligt en nu tillrättakommen »Beskrivning över de ägor, som vunnit förbättring genom sänkning av Olandsån och dess tillflöden, upprättad år 1870 av C. Sjöholm, Lantmätare», utgjordes arealen av 8,738 tunnland eller 4,313 hektar, varav ungefär hälften inom vardera av de båda länen. Ehuru man torde kunna säga, att de kring ån belägna markerna mestadels utgjordes av ganska fast mark, grund mylla på lerbotten, förekomme här dock betydliga områden med mera djup svartmylla eller dyjord, vilka områden under årtiondens brukning och förmultning i de översta jordlagren hopsjunkit, vadan minst den ovannämnda arealen även nu torde vara av en åsänkning beroende, varjämte densamma torde bliva utökad med fält, vilka på 1860-talet ansåges fullt torrlagda men vilka dock ej hade ett sådant höjdläge, att en rationell täckdikning på dem kunde utföras, innan grundvattenståndet bleve sänkt.

På grund av de anförda omständigheterna hade det länge bland jordägarna i denna ådal varit en allmänt delad åsikt, att de rådande förhållandena vore olidliga och att något måste åtgöras för att få till stånd en utvidgning av Olandsån och dess tillflöden. Alla önskingar härom hade dock ej kunnat förverkligas på grund av att det visat sig omöjligt, att bland de till mellan 200 och 300 uppgående jordägarna åstadkomma en sammanslutning av personer, vilka hade förmåga att förskottera utgifterna för en undersökning av avloppen, uppgörande av kostnadsberäkningar för deras utvidgning samt utförande av en lagenlig utredning om båtnaden och de beräknade utgifternas fördelning på de olika hemmanslotterna.

Till huru stort belopp utgifterna för dessa undersökningar och utred-

ningar kunde gå, vore givetvis svårt att angiva, men om man räknade med att endast huvudavloppen till de ovan nämnda sjöarna från Skefthammars kyrka och uppåt hade en längd av 50 kilometer, att ytterligare sidotillopp av 20 kilometers längd torde behöva undersökas samt att de till en areal av omkring 4,300 hektar kringliggande markerna skulle uppmätas, nätavvägas och värderas och båtnaden redovisas på de hundratalens hemmanslotterna, torde man säkerligen få beräkna, att utgifterna härför i arvoden till synemännen komme att uppgå till omkring 50,000 kronor. Härjämte torde vara tänkbart, att det under utredningens gång kunde visa sig lämpligt att ej inskränka företaget till enbart utvidgning av dimensionerna av ån ovanför Skefthammar, utan torde det måhända vara skäl undersöka, huruvida det ej vore mera ekonomiskt att utnyttja befintlig fallhöjd mellan Skefthammar och havet och framgå med en större bottenlutning och mindre bredd. Härför erfordrades emellertid undersökning av nämnda sträcka om 25 kilometer, vadan de beräknade utredningskostnaderna torde böra utökas till 60,000 kronor. Dessutom erfordrades givetvis en del naturaprestationer i form av hantlangning och material vid undersökningarna, men torde kostnaderna härför kunna bestridas dels av de medel, vilka genom årliga utdebiteringar inflöte till underhållsdirektionen för Övre Olandsån, dels av enskilda jordägare, vilka vore för utredningen intresserade.

För att giva jordägarna kring Övre Olandsån ett begrepp om de ungefärliga kostnaderna för en reglering av ån anmodade underhållsdirektionen år 1926 lantbruksingenjören Ytterberg att upprätta förslag och beräkna kostnaderna för den 20 kilometer långa sträckan mellan Skefthammar och sjön Viken, och hade undersökningarna givit vid handen, att denna sträcka, där dock de egentliga bergsprängningarna och grusschaktningarna förekomme, skulle kunna utföras för 267,000 kronor. Ytterberg hade dock ansett sig hava i detta fall räknat schaktningspriserna något i underkant och under förutsättning att maskinkraft utnyttjades så mycket som möjligt.

Måhända borde man därför utgå från, att kostnaderna för nyssnämnda sträcka borde ökas med 50 procent till 400,000 kronor samt att övriga för en likformig torrläggning ernående behövliga åsträckor och sidotillopp, vilka dock huvudsakligen framginge genom lösa jordarter, likaledes betingade en kostnad av 400,000 kronor eller tillsammans för hela företaget ovanför Skefthammar 800,000 kronor. Fördelades denna kostnad på de 4,000 hektar, vilka av företaget skulle hava båtnad, komme endast omkring 200 kronor per hektar, en utgift vilken väl torde kunna förräntas, helst jorden vore av bördig beskaffenhet, gårdarna försedda med goda och tillräckliga åbyggnader samt området genomskuret av järnvägen Faringe—Gimo ävensom av ett nät av landsvägar, varigenom goda förbindelser förefunnes med städer, industrisamhällen och hamnar. Härtill torde kunna fogas, att bygden vore en utpräglad bondebygd med en befolkning, som sedan århundraden lärt sig i bästa möjliga mån utnyttja sin jord och på den nedlägga ett idogt arbete.

Över denna ansökning har den 22 januari 1930 avgivits infortrat gemensamt utlåtande av länsstyrelserna i Stockholms och Uppsala län, vilka därvid överlämnat ovanberörda yttrande, likaledes gemensamt, av lantbruksingenjörerna Risberg och Ytterberg.

Lantbruksingenjörerna Risberg och Ytterberg hava anført bland annat: Vad först beträffade nödvändigheten av det ifrågasatta företagens genomförande vitsordades vad sökandena därom framhållit. Under tjänstresorna genom den bygd, som av företaget komme att beröras, hade Risberg och Ytterberg ofta iakttagit såväl den direkta skadegörelse, som vid inträffande flöden förorsakats av ån, som ock den nedsättning av skörderesultatet från de ån omgivande, vidsträckta markerna, vilken uppenbarligen haft sin huvudsakliga orsak i deras av åns vattenstånd föranledda försumpning. Vidare hade de under dessa resor konstaterat det allmänna önskemålet, att dessa olägenheter snarast måtte undanröjas. Trots att frågan om åns reglering sålunda omfattats med stort och allmänt intresse och trots att man varit allmänt övertygad om de stora ekonomiska fördelar, som detta företags genomförande skulle medföra för hela bygden, hade man dock icke ansett sig äga tillräcklig ekonomisk bärkraft att igångsätta detsamma. Det vida övervägande antalet delägare, som skulle beröras av företaget, vore nämligen mindre jordbrukare, för vilka det givetvis kunde bliva allt för riskfyllt att igångsätta ett företag av den omfattning, varom här vore fråga. Sedan emellertid villkoren för statsbidrag från statens avdikningsanslag genom 1929 års riksdags beslut blivit mera gynnsamma, torde svårigheterna för intressenterna i det tillämnade företaget att medelst bidrag från sagda anslag och lån från avdikningslånefonden genomföra detsamma hava avsevärt lindrats. Då emellertid undersökningarna för och planläggandet av ett företag av den omfattning, varom här vore fråga, vore förenade med högst avsevärda kostnader, som givetvis måste erläggas vare sig företaget komme till utförande eller ej, och då intressenterna icke torde äga förmåga att av egna medel förskottera dessa kostnader, syntes det vara ett ofrånkomligt villkor för företagens bringande till stånd, att intressenterna erhöle största möjliga hjälp till undersökningarnas genomförande. Den lämpligaste formen för sådan hjälp syntes vara den, som intressenterna i sin ansökning avsett, nämligen bidrag från statens avdikningsanslag.

Vad beträffade den nu ifrågasatta regleringen av Övre Olandsån syntes det högst sannolikt, att densamma till förhindrande av eljest uppkommande skadliga översvämningar av markerna omkring den omedelbart nedom belägna sträckningen av ån, som benämndes Nedre Olandsån och som även tidigare varit föremål för upprensning och fördjupning, behövde utsträckas att omfatta jämväl denna nedre del av ån. Redan under nuvarande förhållande befunno sig Nedre Olandsån i ett ur torrläggningssynpunkt synnerligen otillfredsställande skick. I stort sett gjorde sig här samma olägenheter gällande som beträffande Övre Olandsån, varför en reglering av denna nedre del av ån i och för sig vore starkt av behovet påkallad, oavsett om sådana åtgärder skulle vidtagas i den övre delen av ån eller ej. De marker, som vore beroende av vattenstånden i Nedre Olandsån, torde omfatta en areal av omkring 2,400—2,800 hektar, nästan uteslutande bestående av åker och ängsmarker och fördelade på omkring 250 ägare, till allra störst delen mindre jordbrukare. Då underhållningsdirektionen för denna del av ån hos Risberg anmält, att den hade för avsikt att förena sig med intressenterna i Övre Olandsån i den av dessa gjorda framställningen om statsunderstöd till undersökningar för åns reglering, hade vid beräkningen av det för ändamålet erforderliga bidragsbeloppet tagits hänsyn till att undersökningarna borde utsträckas att omfatta jämväl Nedre Olandsån.

I fråga om storleken av det belopp, som för ändamålet sålunda skulle erfordras framhölles, att en fullt tillförlitlig förhandsberäkning givetvis icke läte sig göra. Den omständigheten att företaget kunde komma att beröra allmänna intressen, vilket kunde föranleda särskilda utredningar och medverkan av biträdande förrättningsman, bidroge härvid att göra en sådan beräkning än svårare. Det av sökandena angivna beloppet, i vad frågan gällde Övre Olandsån 60,000 kronor, syntes dock, så vitt av föreliggande fakta kunde bedömas, vara väl avvägt. Härvid förutsattes såsom självfallet, att utredningen skulle ske genom laga syneförrättning enligt bestämmelserna i vattenlagen.

Skulle undersökningarna komma att utsträckas att omfatta jämväl Nedre Olandsån, syntes det erforderliga beloppet böra beräknas komma att höjas i proportion till den areal, varmed företagets omfattning härigenom skulle komma att ökas. Med ledning härav torde för undersökningarna ifråga böra beräknas åtgå ett sammanlagt belopp av 95,000 kronor.

Det torde i detta sammanhang böra framhållas, att förrättningsmannens arvode beräknades enligt bestämmelserna i lantbruksingenjörstaxan. Hantlangnings- och därmed jämförliga kostnader, till vilka sökandena icke nu ifrågasatt statsbidrag, inginge icke i det ovan angivna beloppet. Till dessa senare kostnader torde intressenterna, därest företaget komme till stånd, vara oförhindrade att framdeles i samband med statsunderstöd till företagets genomförande bliva i tillfälle att erhålla understöd.

Länsstyrelserna hava under hänvisning till lantbruksingenjörernas yttrande tillstyrkt bifall till ansökningen på sätt dessa föreslagit.

I ovannämnda framställning beträffande *Nedre Olandsån* har i huvudsak yttrats följande:

Omedelbart nedom den s. k. Övre Olandsån vidtoges en omkring 25 kilometer lång sträcka av samma vattendrag, benämnd Nedre Olandsån, vilken sträcka 1880—1881 och även sedermera varit föremål för upprensning och utvidgning. De sålunda utförda arbetena vore emellertid numera ej på långt när tillfredsställande för torrläggningen av omgivande marker. Beträffande denna åsträcka gällde i detta hänseende samma förhållanden som ifråga om Övre Olandsån. Även bland markägarna omkring den nedre delen av ån hade det därför varit ett länge närt önskemål att genom reglering av densamma kunna undanröja de olägenheter, som åns höga vattenstånd medförde för dessa marker. Emellertid hade det även här stött på svårigheter för intressenterna att bekosta undersökningarna för en sådan reglering. Så gott som samtliga de omkring 250 jordägare, vilka skulle beröras av en sådan reglering, vore nämligen mindre jordbrukare, för vilka utgifterna för en sådan undersökning i de flesta fall ansetts allt för betungande. Skulle den av intressenterna i Övre Olandsån tillämnade regleringen komma till stånd, vore det emellertid uppenbart, att den därigenom uppkommande hastigare avrinningen skulle medföra högst betydande skadegörelse å markerna omkring Nedre Olandsån, därest ej denna del av ån samtidigt reglerades. Det redan förefintliga starka behovet av att sådana åtgärder vidtoges å den nedre delen av ån bleve härigenom än mer trängande och torde ej längre kunna avvisas.

De markområden, som genom en reglering av Nedre Olandsån skulle tillskyndas båtnad, torde omfatta en areal av 2,400—2,800 hektar nästan uteslutande åker och ängsmarker. Då kostnaden för denna åreglering torde approximativt kunna beräknas till omkring 500,000 kronor, skulle

densamma sålunda utgöra endast omkring 200 kronor per hektar, ett belopp som den genom företaget uppkommande båtnaden med största sannolikhet torde komma att avsevärt överstiga.

Länsstyrelsen i Uppsala län har efter remiss i skrivelse den 27 januari 1930, under åberopande av sitt gemensamt med länsstyrelsen i Stockholms län avgivna yttrande rörande Övre Olandsån, tillstyrkt bifall jämväl till denna senare framställning.

Lantbrukstyrelsen har över båda ifrågavarande framställningar avgivit infordrat utlåtande den 6 februari 1930. Häri anföres följande:

Fråga om reglering av vattenståndet i Övre Olandsån med tillstötande vattendrag hade tidigare varit föremål för Kungl. Maj:ts prövning i samband med ansökning om statsunderstöd för ändamålet. Sålunda beviljades den 25 augusti 1864 lån av statsmedel med 137,500 riksdaler riksmünt till genomförandet av en dylik reglering. Arbetet utfördes enligt av Kungl. Maj:t fastställd plan och godkändes år 1870 av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen. Å det till företaget utanordnade statslånet erlades sista annuiteten år 1903.

Vad beträffade Nedre Olandsån hade, så vitt lantbruksstyrelsen kunnat utröna, fråga om reglering av dess vattenstånd icke tidigare varit föremål för Kungl. Maj:ts prövning.

Ovannämnda reglering av Övre Olandsån krävde utrivning av ett vattenverk i åns nedre del. Däremot syntes ett utsträckande av arbetet till Nedre Olandsån, eller vattendragets omedelbara fortsättning nedanför berörda vattenverk, icke varit påkallad för genomförandet av sagda reglering. Av i nu föreliggande ärenden avgivna yttranden syntes emellertid framgå, att numera erforderliga regleringsarbeten inom det ifrågavarande vattendragets övre del komme att direkt inverka på torrlägningsförhållandena för markerna inom Nedre Olandsåns vattenområde. Jämväl lantbruksstyrelsen vore av den uppfattningen, att från jordbrukssynpunkt nödiga regleringsåtgärder inom Olandsåns övre och nedre del icke längre torde kunna verkställas oberoende av varandra.

Genom sammanförande av ifrågavarande redan i och för sig betydande regleringsföretag bildades ett torrlägningsprojekt av mycket stor omfattning. I detsamma ingående marker kunde antagas komma att uppgå till omkring 7,000 hektar och vattenavloppens sammanlagda längd till 90 å 100 kilometer. Antalet av regleringsarbetena berörda fastigheter torde kunna uppskattas till omkring 450.

Ävägabringandet av en fullständig utredning angående företaget och dess ekonomiska förutsättningar finge därför anses utgöra ett ortsintresse av synnerlig vikt. Med hänsyn härtill och då på grund av företagens vidlyftiga utsträckning ett samgående mellan vederbörande intressenter för bestridande av utredningskostnaderna näppeligen torde kunna åstadkommas, funne lantbruksstyrelsen för sin del statens mellankomst i angivna syfte kunna vara motiverad. Därest statsanslag för ändamålet beviljades, torde därvid böra föreskrivas, att utlämnade medel skulle avräknas å det statsbidrag, som framdeles till äventyrs kunde komma att beviljas till företagens utförande. I likhet med vad tidigare i liknande fall tillämpats, torde emellertid, såsom även i föreliggande framställningar hade förutsatts, vederbörande intressenter böra själva bestrida kostnaderna för erforderlig hantlangning och därtill hörande material.

Det statsbidrag, som eventuellt kunde bliva anvisat för ändamålet, torde sålunda böra avse enbart kostnaden för regleringsfrågans fullständiga utredning vid synförrättning enligt vattenlagen. I ärendets nuvarande skick saknades givetvis säkra hållpunkter för exakt bestämmande av denna kostnad. Enligt föreliggande framställningar hade densamma ansetts kunna beräknas till 95,000 kronor. Lantbruksstyrelsen, som funne denna beräkning hög, ansåge för sin del ifrågavarande kostnad, begränsad i enlighet med vad ovan sagts till vederbörande förrättningsmän och gode män tillkommande gottgörelse för synförrättningen, kunna beräknas till högst 60,000 kronor.

De statsmedel, som på grund av föreliggande framställningar kunde bliva anvisade, torde böra ställas till länsstyrelsens i Uppsala län disposition, och skulle länsstyrelsen äga att därav mot till länsstyrelsen avgiven räkning till vederbörande förrättningsmän och gode män utbetala dem tillkommande gottgörelse för synförrättningen. Från de av företaget berörda jordägarna torde till länsstyrelsen böra avlämnas ej mindre förbindelse att anskaffa och bekosta all för undersökningarna erforderlig hantlangning och därtill hörande material än även till vederhäftigheten styrkt borgen för återbetalning till statsverket av för synförrättningen utbetalade statsmedel, för den händelse nämnda förbindelse icke behörigen anfridades eller synförrättningen genom intressenternas förvällande avbrötes, innan densamma blivit slutförd.

Med anledning av vad sålunda anförts hemställer lantbruksstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte i proposition till riksdagen anhålla om bemyndigande att av statens avdikningsanslag för ifrågavarande ändamål och på av lantbruksstyrelsen angivna villkor använda ett belopp av högst 60,000 kronor.

Statskontoret har, efter remiss, i yttrande den 21 februari 1930 anført:

Då i detta fall syntes föreligga ungefär liknande omständigheter, som föranledde 1928 och 1929 års riksdagar att i anledning av propositionerna nr 99/1928 och 123/1929 medgiva, att vissa belopp av statens avdikningsanslag finge användas för undersökning rörande reglering av vissa delar av Lyckebyån i Blekinge län samt Örekilsälven i Älvsborgs län och Kalix älv i Norrbottens län, syntes ett dylikt medgivande böra utverkas i fråga om erforderlig utredning rörande reglering av Olandsån. Statskontoret, som i avseende å anslagsbeloppet och villkoren för dess åtnjutande anslöte sig till vad lantbruksstyrelsen föreslagit, tillstyrkte alltså, att åtgärd måtte vidtagas i enlighet med nämnda styrelses hemställan.

Torrläggningsföretag, vilka avse höjande av alstringsförmågan hos mark med hänsyn till dess utnyttjande såsom åker eller ständig slätter- och betesvall, kunna från statens avdikningsanslag understödjas medelst statsbidrag utan återbetalningsskyldighet. Enligt kungörelsen den 11 juni 1926 (nr 257) angående villkoren för statsbidrag från statens avdikningsanslag skall — såsom första förutsättning för dylikt bidrag — förslag till företagets utförande vara upprättat vid synförrättning enligt vattenlagen, varjämte beträffande företaget skall hava verkställt den ytterligare utredning, varom lantbruksstyrelsen meddelar närmare före-

*Departements-
chefen.*

skrifter. Ärendet prövas därefter av Kungl. Maj:t, som fastställer arbetsplanen. Kungl. Maj:t kan därvid bevilja statsbidrag jämväl för ifrågakommande undersökning och syneförrättning jämte erforderliga kartor och handlingar. För närvarande pläga kostnaderna såväl i berörda avseenden som för hantlangning upptagas i den summa, som ligger till grund för statsbidragets beräkning.

Ett anvisande av medel från statens avdikningsanslag i anledning av förevarande framställningar innebär sålunda ett frångående av gällande bestämmelser. Bärande skäl synas emellertid föreligga för medgivande av ett undantag i föreliggande fall. Såsom framgår av utredningen kunna de nu ifrågasatta regleringarna, vilka torde böra verkställas i ett sammanhang och behandlas såsom ett enda företag, antagas komma att beröra jord med en sammanlagd areal av omkring 7,000 hektar och vattenavlopp med en sammanlagd längd av mellan 90 till 100 kilometer. Antalet jordägare i ett blivande företag kan uppskattas till mellan 400 och 500. Kommer företaget till stånd, lär det alltså bliva av betydelse för en mycket stor bygd. På grund av det stora antalet intressenter och då större delen av dem torde vara föga ekonomiskt bärkraftiga, äro utsikterna ringa att en undersökning skall komma till stånd utan statens medverkan. Jag förordar därför att, såsom jämväl tillstyrkts av samtliga i ärendet hörda myndigheter, staten från avdikningsanslaget bereder medel till utredningen i fråga. Denna bör utföras såsom syneförrättning enligt bestämmelserna i vattenlagen.

Såsom lantbruksstyrelsen föreslagit böra intressenterna själva bestrida kostnaderna för erforderlig hantlangning och därtill hörande material. Statens bidrag, vilket bör avräknas å det anslag, som framdeles kan bliva beviljat till företagets utförande, torde lämpligen bestämmas till det i lantbruksstyrelsens framställning angivna, av statskontoret tillstyrkta beloppet 60,000 kronor.

Därest företaget icke kommer till utförande, torde laga synekostnaderna uti nu ifrågavarande del böra stanna å statsverket. Avbrytes förrättningen genom intressenternas förvällande, böra emellertid alla kostnader för de utförda undersökningsarbetena bäras av intressenterna. Jämlikt lantbruksstyrelsens förslag böra intressenterna förpliktas att avlämna förbindelse beträffande bestridande av hantlangnings- och därmed förbundna materialkostnader. För nämnda förbindelses infriande ävensom för återbetalning av för undersökningen utanordnade statsmedel i händelse av förrättningens avbrytande genom intressenternas förvällande synes böra ställas borgen, och torde därvid kunna godkännas borgensåtagande av hushållningssällskap eller annan dylik institution. Statsbidragets utbetalande torde ske i den av lantbruksstyrelsen ifrågasatta ordning.

Under återopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att bemyndiga Kungl. Maj:t att av statens avdiktningensanslag anvisa ett belopp av högst 60,000 kronor såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för syneförrättning enligt vattenlagen för utredning rörande reglering av Övre Olandsån i Stockholms och Uppsala län samt Nedre Olandsån i Uppsala län.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Vid protokollet:

Rune Thygesen.